BIBELSKE PRINSIPES FAN LÂNBOU

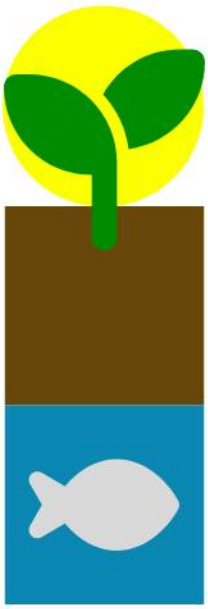

BIBLICAL PRINCIPLES OF AGRICULTURE

Haatsje gjin swier wurk, noch lânbou, dat de Allerheechste foarskreaun hat. Sirach 7:15

Hoe kinne jo itenprizen ferleegje

Ferbied pornografy en sensuele sênes yn films, om't dit soarte ferdivedaasje sil liede ta hongersneed. (Tobit 4:13)
Hongersneed sil de priis fan iten eksponentiell ferheegje. (2 Keningen 6:25)
Masturbearje net, want dat makket dy lui. (Wiisheid fan Salomo 3:14, Spreuken 24:30-34)
Meitsje in belied fan GJIN WURK GJIN ITE. (2 Tessalonikers 3:10)

Maksimalisearje natuerlike boarnen. Jou alle lân oan rivieroevers lânbou. Meitsje wetterpompen of putten foar elk húshâlden, foaral foar dyjingen dy't fier fan 'e rivieren ôf wenje . (Jesaja 32:20)
Sammelje reinwetter op. (Leviticus 26:3-5)
Fok oksen. (Spreuken 14:4)

Befoarderje de grutheid en wearde fan 'e lânbou. (Brief fan Aristeas 5:9-10,13)
Stimulearje boargers om har eigen iten te ferbouwen. (Spreuken 6:6-8, Spreuken 27:23-27)
Elke stêd moat har eigen iten leverje kinne. (Genesis 41:48)

Pentateuch

En God sei: Lit de ierde gers foarút bringe, it krûd dat sied draacht, en de fruchtbeam dy't frucht draacht nei syn soarte, wêrfan it sied yn himsels is, op 'e ierde: en it wie sa. En de ierde brocht gers foarút, it krûd dat sied draacht nei syn soarte, en de beam dy't frucht draacht, wêrfan it sied yn himsels wie, nei syn soarte: en God seach dat it goed wie. En God sei: Sjoch, Ik haw jimme alle krûd dat sied draacht jûn, dat op 'e hiele ierde is, en elke beam, dêr't de frucht fan in beam yn sit dy't sied draacht; jimme sille it as iten hawwe. Genesis 1:11-12,29

En God sei: Lit ús de minske meitsje nei ús byld, nei ús likenis; en lit se hearskje oer de fisken fan 'e see, en oer it fûgel yn 'e loft, en oer it fee, en oer de hiele ierde, en oer al it krûpende ding dat op 'e ierde krûpt. Sa skepte God de minske nei syn eigen byld, nei it byld fan God skepte Hy him; man en frou skepte Hy harren. En God segene harren, en God sei tsjin harren: Wês fruchtber, en fermannichfâldigje, en folje de ierde, en ûnderwerp it; en hearskje oer de fisken fan 'e see, en oer it fûgel yn 'e loft, en oer al it libbene ding dat op 'e ierde beweecht. Genesis 1:26-28

En út 'e grûn liet de Heare God allerhande beammen groeie dy't noflik binne om te sjen en goed binne om fan te iten; ek de beam fan it libben yn 'e midden fan 'e tún, en de beam fan 'e kennis fan goed en kwea. Genesis 2:9

En tsjin Adam sei er: Omdatst nei de stim fan dyn frou harke hast, en fan 'e beam iten hast, dêr't Ik dy fan opdroegen haw, sizzende: Do meist der net fan ite, is de grûn ferflokt om dy wille; mei fertriet silst derfan ite al de dagen fan dyn libben; ek toarnen en stikels sil it dy foarbringe; en do silst it krûd fan it fjild ite; yn it swit fan dyn gesicht silst brea ite, oantst weromkearst nei de grûn; want dêrút bistû nommen; want stof bistû, en ta stof silstû weromkeare. Genesis 3:17-19

Dêrom stjoerde de Heare God him út 'e tún fan Eden, om de grûn te bewurkjen dêr't er weihelle wie. Genesis 3:23

Doe siedde Izaäk yn dat lân, en krige yn datselde jier hûndertfâldich; en de Heare seinge him. Genesis 26:12

Lit Farao no dêrom in ferstannich en wiis man útsykje en him oer it lân Egypte oanstelle. Lit Farao dit dwaan en amtners oer it lân oanstelle en it fyfde diel fan it lân Egypte yn 'e sân oerfloedige jierren ophelje. En lit se al it iten fan dy goede jierren dy't komme, sammelje en nôt opslaan ûnder de hân fan Farao, en lit se iten yn 'e stêden bewarje. Dat iten sil as foarried wêze foar it lân tsjin 'e sân jierren fan hongersneed dy't yn it lân Egypte wêze sille, sadat it lân net troch de hongersneed te lijen krijt. Genesis 41:33-36

En hy sammele al it iten fan 'e sân jier, dy't yn it lân Egypte wiene, en lei it iten op yn 'e stêden: it iten fan it fjild, dat om elke stêd hinne lei, lei hy dêryn op. Genesis 41:48

En de sân jier fan hongersneed begûnen te kommen, lykas Jozef sein hie: en de hongersneed wie yn alle lannen; mar yn hiel Egypte wie der brea. En doe't hiel Egypte honger krige, rôp it folk ta Farao om brea: en Farao sei tsjin al de Egyptners: Gean nei Jozef; doch wat er jimme seit. Genesis 41:54-55

En Jozef ûnderhold syn heit, en syn bruorren, en it hiele húshâlden fan syn heit, mei brea, neffens harren famyljes. En der wie gjin brea yn it hiele lân; want de hongersneed wie tige slim, sadat it lân Egypte en it hiele lân Kanaän útskrokken fanwegen de hongersneed. En Jozef sammele al it jild dat te finen wie yn it lân Egypte, en yn it lân Kanaän, foar it nôt dat se kochten; en Jozef brocht it jild nei it hûs fan Farao. En doe't it jild op wie yn it lân Egypte, en yn it lân Kanaän, kamen alle Egyptners nei Jozef, en seinen: Jou ús brea, want wêrom soene wy yn jo oanwêzigens stjerre? Want it jild op is. En Jozef sei: Jou jimme fee; en ik sil jimme jaan foar jimme fee, as it jild op is. En hja brochten harren fee nei Jozef: en Jozef joech harren brea yn ruil foar hynders, en foar de keppels, en foar it fee fan 'e keppels, en foar de ezels: en hy fiede harren mei brea foar al harren fee foar dat jier. Doe't dat jier foarby wie, kamen se it twadde jier by him en seinen tsjin him: Wy sille it net foar myn hear ferbergje, dat ús jild op is; myn hear hat ek ús keppels fee; der is neat mear oer foar de eagen fan myn hear, útsein ús lichems en ús lân. Wêrom soene wy foar jo eagen stjerre, sawol wy as ús lân? Keapje ús en ús lân foar brea, en wy en ús lân sille tsjinstfeinten fan Farao wêze; en jou ús sied, dat wy libje meie en net stjerre, dat it lân net ferlitten wurdt. En Jozef kocht al it lân fan Egypte foar Farao; want de Egyptners ferkochten elk syn lân, om't de hongersneed har oerweldige; sa waard it lân fan Farao. En wat it folk oanbelanget, hy ferpleatste se nei stêden fan it iene ein fan 'e grinzen fan Egypte oant it oare ein dêrfan. Genesis 47:12-21

Doe sei Jozef tsjin it folk: Sjoch, ik haw jimme hjoed en jimme lân kocht foar Farao. Sjoch, hjir is sied foar jimme, en jimme sille it lân siedzje. En it sil barre dat jimme by de opbringst it fyfde diel oan Farao jouwe, en fjouwer dielen sille jimme eigen wêze, foar sied foar it fjild, en foar jimme iten, en foar de minsken yn jimme húshâldings, en foar iten foar jimme bern. Genesis 47:23-24

En seis jier silst dyn lân siedzje en de fruchten derfan ynsammelje. Mar it sânde jier silst it rêste litte en stillizze, dat de earmen fan dyn folk ite kinne. En wat se oerlitte, sille de wylde dieren ite. Op deselde wize silst do dwaan mei dyn wyngert en mei dyn olivehôf. Exodus 23:10-11

En jimme sille de Heare, jimme God, tsjinje, en Hy sil jimme brea en jimme wetter seingje; en Ik sil sykte út jimme midden weinimme. Exodus 23:25

En as jimme de rispinge fan jimme lân rispje, sille jimme de hoeken fan jimme fjild net hielendal rispje, en jimme sille de neirispinge fan jimme rispinge net rispje. En jimme sille jimme wyngert net neirispje, en jimme sille gjin druven fan jimme wyngert rispje; jimme sille se litte foar de earmen en de frjemdlingen: Ik bin de Heare, jimme God. Leviticus 19:9-10

Jimme moatte myn ynsettingen hâlde. Jimme meie dyn fee net litte rassen fan in ferskillende soarte; jimme meie dyn fjild net siedzje mei mingd sied; en in mingd klean fan linnen en wol meie jimme net oandwaan. Leviticus 19:19

En as jimme yn it lân komme en allerhanne beammen plante hawwe as iten, dan sille jimme de frucht dêrfan as ûnbesnien beskôgje: trije jier sil it foar jimme as ûnbesnien wêze; it sil net iten wurde. Leviticus 19:23

En as jimme de rispinge fan jimme lân rispje, sille jimme de hoeken fan jimme fjild net skjinmeitsje as jimme rispje, en jimme sille ek gjin neisliep fan jimme rispinge opshelje; jimme sille it oan 'e earmen en oan 'e frjemdlingen oerlitte: Ik bin de Heare, jimme God. Leviticus 23:22

Seis jier silst dyn fjild siedzje, en seis jier silst dyn wyngert snoeie en de frucht dêrfan ynnimme; mar yn it sânde jier sil in sabbat fan rêst wêze foar it lân, in sabbat foar de Heare: dû silst dyn fjild net siedzje, noch dyn wyngert snoeie. Leviticus 25:3-4

In jubeljier sil dat fyftichste jier foar jimme wêze: jimme sille net siedzje, noch rispje wat derfan himsels groeit, noch de druven fan jimme ûnbeskôge wynstok deryn plukke. Want it is it jubeljier; it sil jimme hillich wêze; jimme sille de opbringst dêrfan bûten it fjild ite. Leviticus 25:11-12

Dêrom sille jimme myn ynsettingen dwaan en myn oardielen hâlde en dy dwaan; en jimme sille feilich yn it lân wenje. En it lân sil syn frucht jaan, en jimme sille jim sêd ite en feilich dêryn wenje. En as jimme sizze: Wat sille wy it sânde jier ite? Sjoch, wy sille net siedzje en ús opbringst net ynsammelje, dan sil Ik myn segen oer jimme gebiede yn it sechsde jier, en it sil frucht drage foar trije jier. En jimme sille it achtste jier siedzje en noch fan âlde frucht ite oant it njoggende jier; oant har fruchten binnenkomme, sille jimme fan 'e âlde foarrie ite. Leviticus 25:18-22

As jimme yn myn ynsettingen wandelje, en myn geboaden hâlde en dy dogge, dan sil Ik jimme rein jaan op 'e juste tiid, en it lân sil syn opbringst jaan, en de beammen fan it fjild sille har frucht jaan. En jimme terskjen sil oant de wynstôk rekke, en de wynstôk sil oant de siedtiid rekke; en jimme sille jimme brea fol ite en feilich yn jimme lân wenje. Leviticus 26:3-5

En al de tienden fan it lân, of it no fan it sied fan it lân is, of fan 'e frucht fan 'e beam, binne fan 'e Heare: it is hillich foar de Heare. Leviticus 27:30

Want de Heare, dyn God, bringt dy yn in goed lân, in lân fan wetterstreamen, fan boarnen en djipten dy't ûntspringe út dellingen en heuvels; in lân fan weet, en gerst, en wynstokken, en figebeammen, en granaatappels; in lân fan oalje, olive, en huning; in lân dêr'tsto sûnder krapte brea

ite kinst, dêr'tsto neat yn ûntbrekke silst; in lân waans stiennen izer binne, en út waans heuvelssto koper úthôle kinst. Assto iten hast en fol bist, dan silst de Heare, dyn God, priizgje foar it goede lân dat Hy dy jûn hat. Deuteronomium 8:7-10

En it sil barre, as jimme goed harkje nei myn geboaden dy't ik jimme hjoed gebied, om de Heare jimme God leaf te hawwen en him te tsjinjen mei jimme hiele hert en mei jimme hiele siel, dat Ik jimme de rein fan jimme lân jaan sil op syn tiid, de earste rein en de lette rein, dat jimme jimme nôt, en jimme wyn en jimme oalje ynsammelje meie. En Ik sil gers yn jimme fjilden stjoere foar jimme fee, dat jimme ite en sêd wurde meie. Deuteronomium 11:13-15

Do moatst wierlik tsienden jaan fan al de opbringst fan dyn sied, dy't it fjild jier oan jier opbringt. Deuteronomium 14:22

Do meist dyn wyngert net mei ferskillende siedden siedzje, dat de frucht fan dyn sied datsto siedde hast en de frucht fan dyn wyngert net ûnrein wurde. Deuteronomium 22:9

As jo jo rispinge op jo fjild ôfsnije en in skeaf op it fjild fergetten binne, dan moatte jo net weromgean om it te heljen; it moat wêze foar de frjemdling, de wees en de widdo, dat de Heare, jo God, jo seingje mei yn al it wurk fan jo hannen. Deuteronomium 24:19

En it sil barre, as jo goed harkje nei de stim fan 'e Heare, jo God, om al syn geboaden dy't ik jo hjoed gebied, te hâlden en te dwaan, dat de Heare, jo God, jo heech sette sil boppe alle folken fan 'e ierde: En al dizze segeningen sille oer jo komme en jo ynhelje, as jo harkje nei de stim fan 'e Heare, jo God. Seinge sille jo wêze yn 'e stêd, en seinge sille jo wêze op it fjild. Seinge sil de frucht fan jo lichem wêze, en de frucht fan jo lân, en de frucht fan jo fee, de oanwaaks fan jo kij, en de keppels fan jo skiep. Seinge sil jo koer en jo foarried wêze. Deuteronomium 28:1-5

En de Heare sil dy oerfloedich meitsje oan guod, yn 'e frucht fan dyn liif, en yn 'e frucht fan dyn fee, en yn 'e frucht fan dyn lân, yn it lân dat de Heare dyn foarâlden tasein hat dy te jaan. De Heare sil syn goede skat, de himel, foar dy iepenje om de rein oan dyn lân te jaan op syn tiid, en om al it wurk fan dyn hân te seingjen; en do silst oan in protte folken liene, mar do silst net liene. Deuteronomium 28:11-12

Skiednis

Dêrom, do, en dyn soannen, en dyn tsjinstfeinten, sille it lân foar him bewurkje, en do silst de fruchten ynbringe, dat de soan fan dyn hear iten hawwe mei; mar Mefiboseth, de soan fan dyn hear, sil altyd brea ite oan myn tafel. No hie Siba fyftjin soannen en tweintich tsjinstfeinten. 2 Samuël 9:10

En der wie in grutte hongersneed yn Samaria, en sjuch, hja belegerden it, oant in ezelskop ferkocht waard foar tachtich sulveren sikkels, en in fjirde part fan in kab dowemest foar fiif sulveren sikkels. 2 Keningen 6:25

Fierder joech er it folk dat yn Jeruzalem wenne it gebod om it diel fan 'e prysters en de Leviten te jaan, sadat se moed krije koene yn 'e wet fan 'e Heare. En sa gau as it gebod bekend waard,

brochten de bern fan Israel yn oerfloed de earstelingen fan nôt, wyn en oalje, en huning, en fan alle opbringst fan it fjild; en de tsienden fan alle dingen brochten se yn oerfloed yn. En oangeande de bern fan Israel en Juda, dy't yn 'e stêden fan Juda wennen, brochten se ek de tsienden fan kij en skiep yn, en de tsienden fan hillige dingen dy't oan 'e Heare, harren God, wijde wiene, en leine se by hopen. 2 Kroniken 31:4-6

En om de earstelingen fan ús lân en de earstelingen fan alle fruchten fan alle beammen, jier nei jier, nei it hûs fan de Heare te bringen: Ek de earstelingen fan ús soannen en fan ús fee, lykas it yn 'e wet skreaun stiet, en de earstelingen fan ús kij en fan ús skiep, om nei it hûs fan ús God te bringen, nei de prysters dy't tsjinje yn it hûs fan ús God: En dat wy de earstelingen fan ús daai en ús offers en de fruchten fan alle soarten beammen, fan wyn en fan oalje, nei de prysters bringe soene, nei de keamers fan it hûs fan ús God; en de tienden fan ús lân nei de Leviten, dat dyselde Leviten de tienden hawwe soene yn al de stêden fan ús lânbou. En de pryster, de soan fan Aäron, sil by de Leviten wêze, as de Leviten de tienden nimme; en de Leviten sille de tienden fan 'e tienden nei it hûs fan ús God bringe, nei de keamers, yn it skathûs. Want de bern fan Israel en de bern fan Levi sille it offer fan it nôt, fan 'e nije wyn en de oalje bringe nei de keamers, dêr't de gerei fan it hillichdom binne, en de prysters dy't tsjinje, en de poartewachters en de sjongers: en wy sille it hûs fan ús God net ferlitte. Nehemia 10:35-39

Poëzij

Ik soe God sykje, en oan God soe ik myn saak jaan: Dy't grutte dingen docht en ûnûndersykber; wûnderlike dingen sûnder telle: Dy't rein jout op 'e ierde, en wetter stjoert op 'e fjilden; Job 5:8-10

Jo hawwe him hearskje litten oer de wurken fan jo hannen; jo hawwe alles ûnder syn fuotten lein: alle skiep en kij, ja, en de wylde dieren fan it fjild; de fûgels fan 'e loft, en de fisken fan 'e see, en alles wat troch de paden fan 'e seeën giet. O HEARE ús Heare, hoe hearlik is jo namme op 'e hiele ierde! Psalm 8:6-9

Hy lit it gers groeie foar it fee, en krûd foar de tsjinst fan 'e minske, sadat hy iten út 'e ierde bringe kin; en wyn dy't it hert fan 'e minske bliid makket, en oalje om syn gesicht te skinen, en brea dat it hert fan 'e minske sterk makket. Psalm 104:14-15

Hy feroaret de woastenije yn stilsteand wetter, en drûch lân yn wetterboarnen. En dêr lit Hy de hongerigen wenje, dat se in stêd tariede kinne om te wenjen; En Hy siedzje de fjilden, en plantsje wyngerds, dy't fruchten fan tanimming opleverje kinne. Hy segenet har ek, sadat se tige fermannichfâldigje; en Hy lit har fee net ôfnimme. Psalm 107:35-38

Gean nei de mier, dû luiaard; beskôgje har wegen en wês wiis: dy't gjin lieder, tafersjochhâlder of hearsker hat, soarget foar har iten yn 'e simmer en sammelet har iten yn 'e rispinge. Spreuken 6:6-8

Wa't yn 'e simmer sammelet is in wize soan; mar wa't yn 'e rispinge sliept is in soan dy't skande feroarsaket. Spreuken 10:5

Wa't syn lân bewurket, sil tefreden wêze mei brea, mar wa't ijdele minsken folget, is sûnder begryp. Spreuken 12:11

Der is in soad iten yn 'e lânbou fan 'e earmen, mar der is ien dy't ferneatige wurdt troch gebrek oan rjocht. Spreuken 13:23

Wêr't gjin kij binne, is de krip skjin: Mar in soad taname komt troch de krêft fan 'e okse. Spreuken 14:4

De luiaard sil net ploegje fanwegen de kjeld; dêrom sil er yn 'e rispinge biddelje, en neat hawwe. Spreuken 20:4

Ik gie by it fjild fan 'e luiaard lâns, en by de wyngert fan 'e man sûnder begryp; en sjuch, it wie allegear oerwoekere mei toarnen, en netels hiene it oerflak bedekt, en de stiennen muorre wie ôfbrutsen. Doe seach ik it en beskôge it goed: ik seach it oan en naam ûnderwiis oan. Noch in bytsje sliep, in bytsje slûmjen, in bytsje hannen foldjen om te sliepen: sa sil dyn earmoede komme as ien dy't reizget, en dyn gebrek as in bewapene man. Spreuken 24:30-34

Wês der warber mei om de steat fan dyn keppels te witten, en hâld goed each op dyn keppels. Want rykdom is net foar ivich: en bliuwt de kroan bestean fan generaasje ta generaasje? It hea komt te foarskyn, en it teare gers lit him sjen, en de krûden fan 'e bergen wurde sammele. De lammen binne foar dyn klean, en de geiten binne de priis fan it fjild. En do silst genôch geitemolke hawwe foar dyn iten, foar it iten fan dyn húshâlding, en foar it ûnderhâld fan dyn faamkes. Spreuken 27:23-27

Wa't syn lân bewurket, sil oerfloedich brea hawwe, mar wa't ijdele minsken folget, sil earmoede genôch hawwe. Spreuken 28:19

Sy beskôget in fjild en keapet it; mei de frucht fan har hannen plante sy in wyngert. Spreuken 31:16

Boppedat is de winst fan 'e ierde foar allegearre: de kening sels wurdt tsjinne troch it fjild. Prediker 5:9

Al de arbeid fan 'e minske is foar syn mûle, en dochs wurdt de begearte net foldien. Prediker 6:7

Wa't de wyn yn 'e gaten hâldt, sil net siedzje; en wa't de wolken yn 'e gaten hâldt, sil net rispje. Sied dyn sied moarns, en hâld dyn hân jûns net werom; want do witst net oft it slagje sil, dit of dat, of oft se beide like goed wêze sille. Prediker 11:4,6

Profeten

En dyn earen sille in wurd efter dy hearre, sizzende: Dit is de wei, gean dêryn, as jimme nei rjochts geane en as jimme nei lofts geane. Jimme sille ek de bedekking fan jimme sulveren bylden en de sieraad fan jimme getten bylden fan goud ûntreinigje: jimme sille se fuortsmite as in menstruearjende doek; jimme sille der tsjin sizze: Gean hjir wei. Dan sil Hy de rein jaan fan jimme sied, dat jimme it lân mei siedzje sille; en brea fan 'e opbringst fan it lân, en it sil fet en oerfloedich wêze: op dy dei sil jimme fee weidzje yn grutte greiden. De kij en de jonge ezels dy't it lân bearbeidzje, sille ek skjin foer ite, dat mei de skeppe en mei de waaier wûn is. Jesaja 30:21-24

Sillich binne jimme dy't siedzje by alle wetters, dy't dêr de fuotten fan 'e okse en de ezel hinne stjoere. Jesaja 32:20

En it útdroege lân sil in fiver wurde, en it toarstige lân wetterboarnen: yn 'e wenplakken fan draken, dêr't elk leit, sil gers wêze mei reid en biezen. Jesaja 35:7

Wêrom jouwe jimme jild út foar wat gjin brea is, en jimme arbeid foar wat net sêd makket? Harkje goed nei My, en yt it goede, en lit jimme siel him fermeitsje yn fetheid. Jesaja 55:2

Want lykas de rein delkomt en de snie út 'e himel, en dêr net weromkomt, mar de ierde wetter jout en it frucht drage lit en útspraat, sadat it sied jout oan 'e siedder en brea oan 'e iter, sa sil myn wurd wêze dat út myn mûle giet: it sil net leech weromkomme nei My, mar it sil dwaan wat My behaagt, en it sil foarspoedich wêze yn 'e saak dêr't Ik it ta stjoerde. Jesaja 55:10-11

Want sa seit de Heare tsjin de mannen fan Juda en Jeruzalem: Brekke jimme braaklân op en siedzje net tusken de toarnen. Jeremia 4:3

It wurd fan de Heare kaam wer ta my, sizzende: Minskebern, as it lân tsjin My sûndiget troch swier te oertrêdzjen, dan sil Ik myn hân dernei útstekke, en de stêf fan syn brea brekke, en hongersneed derop stjoere, en minske en bist derút útroege. Ezechiël 14:12-13

It waard plante yn in goede grûn by in soad wetter, sadat it tûken útbringe koe, en dat it frucht drage koe, dat it in moaie wynstok wurde koe. Ezechiël 17:8

En jimme sille wenje yn it lân dat Ik jimme foarâlden jûn haw; en jimme sille myn folk wêze, en Ik sil jimme God wêze. Ik sil jimme ek rêde fan al jimme ûnreinheden: en Ik sil roppe om it nôt, en it fermannichfâldigje, en gjin hongersneed op jimme bringe. En Ik sil de frucht fan 'e beam fermannichfâldigje, en de opbringst fan it fjild, dat jimme gjin smaad fan hongersneed mear ûnder de heidenen krije. Dan sille jimme jimme eigen kweade wegen ûnthâlde, en jimme dieden dy't net goed wiene, en jimme sille jimmesels walgje yn jimme eigen eagen fanwegen jimme ûngerjochtichheden en fanwegen jimme gruwelen. Ezechiël 36:28-31

Sied foar jimsels yn rjochtfeardigens, rispje yn genede; brek jimme braaklân ôf, want it is tiid om de Heare te sykjen, oant Hy komt en rjochtfeardigens oer jimme reint. Hosea 10:12

En Ik haw jimme ek reinens fan tosken jûn yn al jimme stêden, en gebrek oan brea yn al jimme plakken: dochs binne jimme net nei My weromkaam, seit de Heare. En Ik haw de rein ek fan jimme ûnthâlden, doe't der noch trije moannen wiene foar de rispinge: en Ik haw it op ien stêd reine litten, en op in oare stêd net reine litten: ien stik waard reinde, en it stik dêr't it net op reinde, ferwite. Sa swalken twa of trije stêden nei ien stêd om wetter te drinken; mar se waarden net tefreden: dochs binne jimme net nei My weromkaam, seit de Heare. Ik haw jimme slein mei skimmel en skimmel: doe't jimme tunen en jimme wyngerds en jimme figebeammen en jimme olivebeammen groeiden, ferslokte de palmerwurm se: dochs binne jimme net nei My weromkaam, seit de Heare. Ik haw de pest ûnder jimme stjoerd neffens de wize fan Egypte: jimme jonge mannen haw Ik mei it swurd deade, en jimme hynders haw Ik meinommen; en Ik haw de stank fan jimme kampen oant jimme

noastergatten opkomme litten: dochs binne jimme net nei My weromkaam, seit de Heare. Amos 4:6-10

Hoewol't de figebeam net bloeie sil, en der gjin frucht oan 'e wynstokken wêze sil; de frucht fan 'e olivebeam sil mislearje, en de fjilden sille gjin fleis opleverje; de skiep sil út 'e stal útroege wurde, en der sil gjin kij yn 'e stallen wêze: Dochs sil ik bliid wêze yn 'e Heare, ik sil bliid wêze yn 'e God fan myn heil. Habakuk 3:17-18

Is it tiid foar jimme, o jimme, om yn jimme dakdekkers te wenjen, en leit dit hûs yn puin? Dêrom seit de Heare fan 'e legers no: Tink oan jimme wegen. Jimme hawwe in soad siedde, en bringe mar in bytsje yn; jimme ite, mar jimme hawwe net genôch; jimme drinke, mar jimme wurde net fol mei drank; jimme klaaie jimme, mar it is net waarm; en wa't lean fertsjinnet, fertsjinnet lean om it yn in sek mei gatten te dwaan. Sa seit de Heare fan 'e legers: Tink oan jimme wegen. Haggai 1:4-7

Want it sied sil wolfeartich wêze; de wynstôk sil syn frucht jaan, en de grûn sil syn opbringst jaan, en de himel sil syn dauwe jaan; en Ik sil it oerbliuwsel fan dit folk al dizze dingen yn besit nimme litte. Sacharja 8:12

Bring al dy tienden nei it foarriedhûs, dat der iten yn myn hûs wêze mei, en beproef My no hjirmei, seit de Heare fan 'e legers, as Ik jimme de finsters fan 'e himel net iepenje sil, en jimme in segen útstjitte sil, dat der net genôch romte wêze sil om it te ûntfangen. En Ik sil de ferslinder foar jimme bestrafje, en hy sil de fruchten fan jimme lân net ferneatigje; en jimme wynstôk sil syn frucht net te betiid op it fjild falle litte, seit de Heare fan 'e legers. En alle folken sille jimme sillich neame, want jimme sille in hearlik lân wêze, seit de Heare fan 'e legers. Maleachi 3:10-12

Evangeeljes

Doe sei er tsjin syn learlingen: De rispinge is wol oerfloedich, mar de arbeiders binne min; bid dêrom de Heare fan 'e rispinge, dat er arbeiders nei syn rispinge stjoere mei. Mattéus 9:37-38

En Hy spriek in protte dingen ta harren yn gelikenissen, sizzende: Sjoch, in siedder gie út om te siedzjen; en doe't er siedde, foel der wat sied oan 'e kant fan 'e wei, en de fûgels kamen en fersloegen it op. Guon foelen op stiennen plakken, dêr't se net folle ierde hiene; en daliks kamen se op, om't se gjin djipte fan ierde hiene. En doe't de sinne opkaam, waarden se ferbaarnd; en om't se gjin woartel hiene, ferwilen se. En guon foelen tusken de toarnen; en de toarnen kamen op en ferstikten it. Mar oare foelen yn goede grûn en droegen frucht, guon hûndertfâldich, guon sechstichfâldich, guon tritichfâldich. Wa't earen hat om te hearren, lit him hearre. Mattéus 13:3-9

In oare gelikenis fertelde Hy harren, sizzende: It keninkryk fan 'e himel is as in mosterdsied, dat in man naam en yn syn fjild siedde. Dat is wol it lytste fan alle siedden, mar as it opgroeid is, is it it grutste ûnder de krûden, en wurdt in beam, sadat de fûgels fan 'e loft komme en yn syn tûken nestelje. Mattéus 13:31-32

Dêrom sei er tsjin harren: De rispinge is wol grut, mar de arbeiders binne min; bidde dêrom de Heare fan 'e rispinge, dat er arbeiders nei syn rispinge stjoere mei. Lukas 10:2

Hy fertelde ek dizze gelikenis: In man hie in figebeam plante yn syn wyngert; en hy kaam en socht dêr frucht op, mar fûn neat. Doe sei er tsjin de túnker fan syn wyngert: Sjoch, ik kom al trije jier frucht sykjen oan dizze figebeam, en ik fyn neat: kap him om; wêrom makket er de grûn ûnrêstich? En hy antwurde en sei tsjin him: Hear, lit him dit jier ek mei rêst, oant ik deromhinne graaf en dong dwaan sil. En as er frucht draacht, goed; en as net, dan kinne jo him dêrnei omkapje. Lukas 13:6-9

Sizze jimme net: Der binne noch fjouwer moannen, en dan komt de rispinge? Sjoch, ik sis jimme: Sla jimme eagen op en sjoch nei de fjilden, want se binne al wyt om te rispjen. En wa't rispet, krijt lean en sammelet frucht ta it ivige libben, sadat sawol wa't siedt as wa't rispet tegearre bliid wêze meie. Johannes 4:35-36

Wier, wier, Ik sis jimme, as in weetkorrel net yn 'e grûn falt en stjert, bliuwt er allinnich; mar as er stjert, draacht er in protte frucht. Johannes 12:24

Doe't se oan lân kamen, seagen se dêr in fjoer fan koalen, en fisk derop lein, en brea. Jezus sei tsjin harren: Bring wat fan 'e fisk dy't jimme no fongen hawwe. Johannes 21:9-10

Dochs liet er himsels net sûnder tsjûgenis, trochdat er goed die en ús rein út 'e himel joech en fruchtbere tiden, en ús herten foldie mei iten en blydskip. Hannelingen 14:17

Brieven

Mar dit sis ik: Wa't sparsum siedt, sil ek sparsum rispje; en wa't oerfloedich siedt, sil ek oerfloedich rispje. 2 Korintiërs 9:6

En God is by steat om alle genede oerfloedich foar jimme te meitsjen, sadat jimme, altyd yn alle dingen genôch hawwe, oerfloedich binne ta elk goed wurk: (Lykas skreaun stiet: Hy hat ferspraat; hy hat oan 'e earmen jûn; syn gerjochtichheid bliuwt foar ivich. No, hy dy't sied jout oan 'e siedder, jout sawol brea as iten, as fermannichfâldigje jo sied, en fergruttet de fruchten fan jo gerjochtichheid;) Wês yn alles ferrike ta alle oerfloed, wat troch ús tankberens oan God feroarsaket. 2 Korintiërs 9:8-11

En lit ús net wurch wurde fan it dwaan fan goed, want op 'e tiid sille wy rispje, as wy net wurch wurde. Galaten 6:9

Want sels doe't wy by jimme wiene, hawwe wy jimme dit befel jûn: as immen net wurkje woe, moast er ek net ite. 2 Tessalonikers 3:10

Apokryf

Want lykas de lânarbeider in soad sied op 'e grûn siedt en in protte beammen plantet, en dochs komt it goede dat op syn tiid siedde is net op, en al it plante is ek net woartele, sa is it ek mei dejingen dy't yn 'e wrâld siedde binne; se sille net allegear rêden wurde. 2 Ezra 8:41

Lykas it sied fan 'e lânman fergiet, as it net opkomt, en jo rein net op it juste momint ûntfangt; of as der tefolle rein komt, en it bedjerret: sa fergiet ek de minske, dy't foarme is mei jo hannen, en dy't

jo eigen byld neamd wurdt, om't jo op him lykje, foar wa't jo alle dingen makke hawwe, en him fergelike hawwe mei it sied fan 'e lânman. 2 Ezra 8:43-44

En hy antwurde my en sei: Lykas it fjild is, sa is ek it sied; lykas de blommen binne, sa binne ek de kleuren; lykas de arbeider is, sa is ek it wurk; en lykas de lânbouman sels is, sa is ek syn lânbou: want it wie de tiid fan 'e wrâld. 2 Ezra 9:17

...want yn grutskens is ferneatiging en in soad problemen, en yn ûnskuld is ferfal en in grut tekoart: want ûnskuld is de mem fan hongersneed. Tobit 4:13

De jonge man die sa't de ingel him opdroegen hie; en doe't se de fisk roast hiene, ieten se him op: doe gongen se beide fierder, oant se tichtby Ekbatane kamen. Tobit 6:5

En sillich is de eunuch, dy't mei syn hannen gjin ûnrjocht dien hat, noch kweade dingen tsjin God betocht hat: want him sil de spesjale jefte fan it leauwe jûn wurde, en in erfskip yn 'e timpel fan 'e Heare dat mear akseptabel is foar syn geast. Wiisheid fan Salomo 3:14

Haatsje gjin swier wurk, noch lânbou, dat de Allerheechste foarskreaun hat. Sirach 7:15

Wa't syn lân bewurket, sil syn heap fergrutsje; en wa't grutte mannen behaagt, sil ferjouwing krije foar ûngerjochtichheid. Sirach 20:28

As jo in fruchtbere besitting krigen hawwe troch it hiele fjild, siedzje it dan mei jo eigen sied, fertrouwend op 'e goedens fan jo stam. Sirach 26:20

Doe bewurken se har lân yn frede, en de ierde joech har opbringst, en de beammen fan it fjild har frucht. 1 Makkabeeërs 14:8

Fergetten boeken fan Eden

De minsken binne dêrom ferplichte om har te wijen oan lânbou en it bewurkjen fan 'e boaiem, sadat se op dizze manier in oerfloedige oanfier fan gewaaksen hawwe kinne. Op dizze wize wurdt alle soarten bewurke en in oerfloedige rispinge helle yn hiel it neamde lân. Brief fan Aristeas 5:9-10

Plattelânsbewenners brochten de lânbou yn diskredyt troch út 'e plattelânsdistrikten te migrearjen en har yn 'e stêd te festigjen: en om te foarkommen dat se har yn 'e stêd festigje soene, joech de kening befel dat se der net langer as tweintich dagen yn bliuwe mochten. Brief fan Aristeas 5:13

Jou dêrom, myn bern, gjin omtinken oan 'e skientme fan froulju, en rjochtsje jimme gjin oandacht op har saken; mar rin yn ienfâld fan hert yn 'e eangst foar de Heare, en besteegje arbeid oan goede wurken, en oan stúdzje en oan jimme keppels, oant de Heare jimme in frou jout dy't Hy wol, dat jimme net lije lykas ik. Testamint fan Ruben 2:1

Bûg jimme rêch nei de lânbou, en wurkje hurd oan alle soarten lânbou, en offerje de Heare kado's mei tanksizzing. Want mei de earstelingen fan 'e ierde sil de Heare jimme seingje, lykas Hy al de hilligen fan Abel ôf oant no ta seinige hat. Want gjin oar diel wurdt jimme jûn as fan 'e fetheid fan 'e

ierde, waans fruchten troch arbeid opwekke wurde. Want ús heit Jakob hat my seinige mei segeningen fan 'e ierde en fan earstelingen. Testamint fan Issaskar 1:39-42

Ik wie de earste dy't in boat makke om op see te silen, want de Heare joech my dêryn begryp en wiisheid. En ik liet in roer derachter sakje, en ik spande in seil oer in oar rjochtop stik hout yn 'e midden. En ik fear dêr lâns de kusten, en fong fisk foar it hûs fan myn heit oant wy yn Egypte kamen. En troch meilibjen dielde ik myn fangst mei elke frjemdling. En as in man in frjemdling wie, of siik, of âld, dan kocht ik de fisk, en makke se goed klear, en bea se oan alle minsken oan, lykas elke man nedich hie, fertrietlik mei har en meilibjen mei har. Dêrom ek befredigde de Heare my mei in oerfloed oan fisk by it fangen fan fisk; want hy dy't dielt mei syn buorman krijt folle mear fan 'e Heare. Fiif jier lang fong ik fisk en joech it oan elke man dy't ik seach, en genôch foar it hiele hûs fan myn heit. En yn 'e simmer fong ik fisk, en yn 'e winter hold ik skiep mei myn bruorren. Testamint fan Sebulon 2:6-13